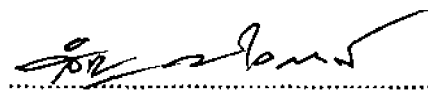

ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัด
ประสบการณ์เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
กับการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

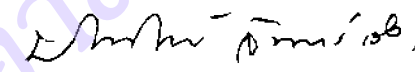
อารีย์ บุญฤทธิ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก
ปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และการจัดกิจกรรม
ตามแผนการจัดประสบการณ์ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เสนอโดย
นางสาวอารีย์ บุญฤทธิ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาหลักสูตรและการสอน

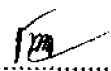

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สำราญ พงษ์ไธมาส)
วันที่ 22 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัทธนันท์ พิมพ์ทองงาม)

.....กรรมการ
(นางนิภา เรืองสุทธิ)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(นายชวดล สุระขันท์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัทธนันท์ พิมพทองงาม นางนิภา เรืองสุทธิ
ชื่อนักศึกษา	อารีย์ บุญฤทธิ์
สาขา	หลักสูตรและการสอน
ปีการศึกษา	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนกับหลังได้รับการจัดประสบการณ์ เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ 2) เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยระหว่าง ได้รับการจัดประสบการณ์ ที่เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์กับการได้รับการจัดประสบการณ์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 3) เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยโดยจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ความคิดคล่องแคล่ว ความคิดละเอียดลออ ความคิดริเริ่ม ระหว่างได้รับการจัดประสบการณ์เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กับกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่1 โรงเรียนวัดโบสถ์ อำเภออินทร์บุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 2 ห้องเรียน ห้องเรียนละ 30 คน ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยกลุ่มทดลองได้รับการจัดประสบการณ์ ที่เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กลุ่มควบคุมจัดกิจกรรมตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์ 2) แบบวัดความคิดสร้างสรรค์อาศัยรูปภาพแบบ ก. ที่สร้างโดยทอร์แรนซ์ (torrance test of creativity thinking figural form A) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดประสบการณ์ เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์ เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และได้รับการจัดประสบการณ์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. คะแนนเฉลี่ยความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดประสบการณ์
.เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ ความคิด
คล่องแคล่ว ความคิดละเอียดลออ และความคิดริเริ่ม สูงกว่ากลุ่มที่จัดประสบการณ์
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกรายการ

Thesis Title	The Creative Thinking Process in Early Childhood Provided between Experiences Emphasizing Scientific Skills Process and Experiences according to the 2003 Early Childhood Education Curriculum
Thesis Advisors	Asst. Prof. Pattanan Pimthong-ngam Mrs. Nipa Rueangsootthi
Name	Aree Bunyarit
Concentration	Curriculum and Instruction
Academic Year	2006

ABSTRACT

This research aims to 1) compare the early childhood creative thinking process before and after providing experiences emphasizing the scientific skill process, 2) compare the early childhood creative thinking provided between the experiences emphasizing the scientific skill process and experiences according to the 2003 early childhood education curriculum, and 3) compare the early childhood creative thinking as classified by various aspects: skillful thinking, careful thinking, initiative thinking, between providing experiences emphasizing scientific skill process and activities according to the 2003 early childhood education curriculum. The 30 samples obtained by simple random sampling from 2 classrooms were first year kindergarten students of Watboat School, In Buri District under the Sing Buri Educational Service Area Office during the 2006 academic year. They were divided into 2 groups: the experimental group was provided with experiences emphasizing scientific process skills and the control group was provided with activities according to the 2003 early childhood education curriculum. The instruments used were 1) an experience management plan, 2) a creative thinking plan based an Torance test of creativity thinking model form A. the data were analyzed to calculate mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), and t-test.

The findings indicated that:

1. the post scores of the early childhood creative thinking taught by providing experiences emphasizing the scientific skill process were higher than those before providing experiences with a statistical significance at a level of .05.
2. the post scores of the early childhood creative thinking taught by providing experiences emphasizing the scientific skill process and experiences according to the

2003 early childhood education curriculum were of statistically significant difference at a level of .05.

3. the post scores of the early childhood creative thinking taught by providing experiences emphasizing scientific process skills as classified by the aspects of: thinking skillfully, careful thinking, and initiative thinking were higher than those providing experiences according to the 2003 early childhood education curriculum with a statistical significance at a level of .05.

ประกาศคุณประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัทธนันท์ พิมพ์ทองงาม ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ครุณิกา เรืองสุทธิ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไล ทองแผ่ ดร.ทรงศรี ดุ่นทอง ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษารวมทั้งกรุณาตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆ ของวิทยานิพนธ์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอกราบพระคุณ คุณราตรี ฤทธิสาร คุณรพีพรรณ นิสสภ ศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 6 ลพบุรี คุณเนันฐณัฐ น้อยเหลือ คุณสิกันต์ ขำเอี่ยม ศึกษานิเทศก์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ที่ได้ช่วยเป็นผู้เชี่ยวชาญคอยให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง ในการสร้างแผนการจัดประสบการณ์ครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ คุณปัญญา บุรีเรืองที่ให้คำแนะนำในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขอขอบพระคุณ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรินทร์ทิพย์ ภู่อาลี เพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ ชาวสาขาหลักสูตรและการสอน ที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจอย่างดีตลอดมา

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้องทุกคนที่เป็นกำลังใจให้ตลอดมาพร้อมเป็นกำลังสนับสนุนอันสำคัญยิ่งทำให้วิทยานิพนธ์ประสบผลสำเร็จด้วยดี

อารีย์ บุญฤทธิ์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	2
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานการวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ความคิดสร้างสรรค์.....	8
ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	8
ทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์.....	9
กระบวนการความคิดสร้างสรรค์.....	12
พัฒนาการด้านความคิดสร้างสรรค์.....	13
ลักษณะของเด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์.....	15
ลำดับขั้นของความคิดสร้างสรรค์.....	18
บรรยากาศที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	19
การสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	20
การวัดความคิดสร้างสรรค์.....	21
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์.....	25
ความหมายของทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์.....	25
ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	25
การจัดประสบการณ์ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	28
การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	35
ความหมายของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	35

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ความสำคัญของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	36
แนวคิดในการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	37
หลักการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	38
แผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย.....	39
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	40
งานวิจัยในประเทศ.....	40
งานวิจัยต่างประเทศ.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
ตอนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยระหว่าง ก่อนกับหลังได้รับการจัดประสบการณ์เน้นทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง.....	52
ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยระหว่าง ก่อนกับหลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของเด็กปฐมวัยกลุ่มควบคุม.....	53
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หลังเรียนเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของ เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัด ประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.....	54

บทที่ 4 (ต่อ)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หลังเรียนเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมที่ใช้การจัดประสบการณ์ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 แยกตามความคิดละเอียดลออ ความคิดคล่องแคล่ว และความคิดริเริ่ม.....	55
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ.....	65
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	65
บรรณานุกรม.....	66
ภาคผนวก.....	72
ภาคผนวก ก แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	73
ภาคผนวก ข แสดงการหาดัชนีความสอดคล้องของแผน (IOC).....	114
ภาคผนวก ค คู่มือการตรวจให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์.....	117
ภาคผนวก ง คะแนน และผลค่า t.....	121
ภาคผนวก จ ภาพกิจกรรมและผลงานนักเรียน.....	132
ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย.....	142
ภาคผนวก ช หนังสือราชการขอความอนุเคราะห์ทดลองสอนเพื่อเก็บ รวบรวมข้อมูล.....	148
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	151

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1	ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนกับ หลังได้รับการจัดประสบการณ์ที่เน้นทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง.....	52
ตาราง 2	ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยกลุ่มควบคุมระหว่างก่อน กับหลังได้รับการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546.....	53
ตาราง 3	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังจัด ประสบการณ์ที่เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของ เด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองและหลังจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกลุ่มควบคุม.....	54
ตาราง 4	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์ ที่เน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลองและ กลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เมื่อแยกตามความคิดละเอียดลออ.....	55
ตาราง 5	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย หลังได้รับการจัดประสบการณ์ ที่เน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เมื่อแยกตามความคิดคล่องแคล่ว.....	56
ตาราง 6	เปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยหลังเรียนที่เน้น ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ที่ได้รับการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 เมื่อแยกตามความคิดริเริ่ม.....	58

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....

6

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี